

Identifikace problémů ve vzdělávání na území ORP Nová Paka
(identifikace příčin stávajícího stavu a specifikace nápravných kroků)

AKTUALIZACE 2022

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Problémy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a potenciálu každého žáka

Definovaný problém	Příčina problému (stávajícího stavu)	Možné kroky k nápravě problému
Pokles zájmu dětí o četbu, především u žáků II. stupně	Lákadlem jsou ICT; horší nabídka knih pro kluky a mladistvé	Implementační aktivity pro děti i žáky (i vyšších ročníků)
Malá podpora ze strany rodičů v rozvoji ČG u dětí	Rodiče nemají vztah k četbě, děti nemají vzory a motivaci	Implementační aktivity pro veřejnost (rodiče přijdou společně s dětmi)
Zastaralý knižní fond ve školních knihovnách	Nedostatek financí	Návrhy na novou četbu vhodnou pro děti a žáky
Snížená schopnost žáků při porozumění textu	Nepravidelnost četby	Motivace do četby formou soutěží a dalších aktivit
Rezervy pedagogů ve využívání poznatků, interaktivních pomůcek a pomůcek pro rozvoj ČG	Nedostatek financí, neznalost nabídky	Částečná podpora z projektu MAP, možnost zmapování nabídky pomůcek na trhu

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Problémy v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a potenciálu každého žáka

Definovaný problém	Příčina problému (stávajícího stavu)	Možné kroky k nápravě problému
Ztížené podmínky pro individualizování výuky (možnost věnovat se nadaným, středně nadaným i méně nadaným dle jejich potřeb).	Mnoho dětí ve třídě (systémový problém), různá úroveň schopností a dovedností žáků, důsledky distanční výuky.	Systémové řešení (méně dětí ve třídách), půlení hodin, tandemová výuka, doučování, kroužky.
Chybí propojení matematiky s reálným životem, žáci nechápou její důležitost pro život - nezájem o předmět.	Žáci nejsou optimálně vedeni (rodinou, společností) k uvědomění si matematiky pro volbu zaměstnání, jednotlivé profese a běžný život.	Propojování výuky s realitou, řešení úloh s využitím v reálném a profesním životě, učení v souvislostech, důraz na mezipředmětové vztahy, projektová výuka, vizualizace, ztraktivnější výuky (různé

		metody, pomůcky, techniky), exkurze.
Rozdílné předpoklady dětí pro matematiku, rozdílné tempo.	Individualita žáků – různý intelekt, schopnosti, vliv rodiny.	Diferenciace výuky.
Přístup učitele k předmětu.	Různé metody výuky matematiky.	Debata o přístupu, sdílení dobré praxe, další vzdělávání.
Náročnost pedagogické profese, nutnost poctivé přípravy na výuku, nadbytečné zatížení administrativou.	Systémový problém zatížení přílišnou administrativou.	Snížení administrativní zátěže, systémové změny.
Neporozumění zadání, neochota číst, nízká schopnost používání matematického jazyka, zhoršující se komunikační a vyjadřovací schopnosti žáků.	Nízká čtenářská gramotnost, málo podnětné prostředí v rodinách.	Rozvíjení ČG, mezioborová spolupráce, postupné čtení a rozklad textu na části, důraz na nácvik čtení s porozuměním, podpora samostatnosti, osvěta u rodičů o významu podpory ČG ze strany rodiny.
Revize množství učiva daného RVP.	Množství učiva v RVP.	Debata o revizi učiva, úprava RVP, ŠVP.
Práce s nadanými žáky.	Časové zatížení pedagogů, systémový problém.	Spolupráce s PPP, podpora MŠMT.
Chybí logické myšlení, žáci nemají chuť přemýšlet a hledat cesty řešení, malá kreativita.	Postupný trend přizpůsobování výuky požadavkům doby – zestručňování zadání, doplňovačky, zakroužkování výsledků z předem připravené nabídky, spojovačky; dále vliv mobilních telefonů a ICT, snadný přístup k informacím, nevhodné vedení dětí v rodinách.	Vést žáky k přemýšlení atraktivní formou (zábavné úkoly, hry), rozkládání úkolů na části, osvěta u rodičů o podpoře rozvoje logického myšlení v rodině.
Žáci nemají zautomatizované základní počty, nedostatek v násobilce.	Díky technologiím jsou všechny informace snadno dostupné, děti nemají motivaci k pamětnému učení a procvičování paměti.	Pravidelné opakování a procvičování základních početních operací, zařazování úloh a situací, u nichž se žáci neobejdou se základními operacemi.

Vnímání matematiky jako obtížného předmětu.	Prezentace matematiky v médiích, obecně zakořeněný názor ve společnosti.	Důraz na osvětu (matematika je předmět jako každý jiný).
Malá znalost finanční matematiky.	Žáci se s aplikací finanční gramotnosti ve svém životě prakticky nesetkávají.	Zapojení žáků do projektů podobných projektu České spořitelny, simulované podnikání, uzavírání smluv, vysvětlit úskalí půjček, spolupráce s rodinou.
Nejistota kolem maturitní zkoušky z matematiky	Nejistota existence povinné maturitní zkoušky z matematiky vede již u žáků ZŠ a jejich rodičů k jejímu podceňování.	Jasně nastavení maturitní zkoušky z matematiky.

Kvalitní inkluzivní vzdělávání

Problémy v oblasti rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání

Definovaný problém	Příčina problému (stávajícího stavu)	Možné kroky k nápravě problému
Skryté záškoláctví	Velká tolerance rodičů, omlouvání lékaři, malé pravomoci pedagogů, výchovných poradců, vedení školy a OSPOD, nejednotný systém řešení záškoláctví – nutnost metodiky	Diskuze na toto téma v rámci PS, nutná změna školské legislativy
Odchod mnoha žáků na gymnázium z 5. tříd – oslabení kolektivů na II. stupni ZŠ	Rozhodnutí rodičů, podpora ze strany zřizovatele města Nová Paka, u ostatních zřizovatelů nikoliv	Diskuze na toto téma v rámci PS, nutná změna školské legislativy
Narušení výuky ve třídách inkluzivními opatřeními – pokles úrovně výuky	Opatření MŠMT	Diskuze na toto téma v rámci PS, nutná změna legislativy
Málo prostoru při výuce na sebehodnocení žáků, zaměření se na individuální potřeby žáků (diferenciace výuky)	Větší kolektivy žáků ve třídách, málo času zaměřovat se na individuální potřeby jednotlivých žáků, zastaralé metody pedagogů, nemožnost přizpůsobit se novým metodám pro diferenciaci výuky, málo prostoru mj. také proto, že je stále velký důraz	Diskuze na toto téma v rámci PS, nabídka seminářů pro rozvoj sebehodnocení u žáků, nutná revize RVP

	na znalosti, nezbývá čas na kompetence (dovednosti)	
Problém se začleněním asistenta pedagoga do výuky (malá spolupráce s vyučujícím)	Komunikace pedagog x asistent, nízká úroveň připravenosti asistentů	Diskuze na toto téma v rámci PS, nabídka seminářů či setkání asistentů pedagoga, snaha o větší začlenění asistentů do vzdělávacího systému, vzájemné vyjasnění si kompetencí mezi pedagogem a asistentem
Špatná komunikace s rodiči	Rodiče se dětem a žákům z různých důvodů dostatečně nevěnují, přenechávají zodpovědnost za vzdělávání a mnohdy i za výchovu na škole, nedostatečně spolupracují na řešení problémů se školou	Diskuze na toto téma v rámci PS, návrh různých aktivit pro větší zapojení rodičů
Chybí zmapování volnočasových aktivit dětí a analýza využívání/nevyužívání aktivit škol nad rámec výuky	Na zmapování nebyl prostor	Diskuze na toto téma v rámci PS, analýza volnočasových aktivit v rámci škol v regionu, spolupráce s úřadem práce o možnostech státních podpor, nutná změna atmosféry ve společnosti

Regionální identita dětí a žáků

Problémy v oblasti rozvoje regionální identity dětí a žáků

Definovaný problém	Příčina problému (stávajícího stavu)	Možné kroky k nápravě problému
Malé zapojení regionální výuky ve školách	Tato výuka není výrazně podporována a podněcována, obecně přístup k výuce se v některých školách nemění	Motivace pedagogů k permanentnímu zapojení prvků regionální výuky do jejich vyučovacích hodin

Saturace učitelů velkým množstvím projektů, platform, není v silách vše pojmout, absolvovat, z toho plynoucí nechuť k dalším a dalším aktivitám, zahlcenost	Množství organizací, firem, které předkládají své projekty - živnost	Nutnost vybírat, otázka priorit, určit zaměření školy
Podobné dostupné materiály ve škole – otázky typu „proč znova totéž“	Zatím není relevantní výstup, který by poskytnul ukázkou a odpověď	Diskuse v rámci platformy, sjednotit výukové materiály – vznik jednotného materiálu pro region Novopacko
Nedostatečná dotace hodin pro regionální výuku – některé předměty byly již hodinově pokrácené	V rozvrhu je daný počet hodin toho kterého předmětu v ročníku, v minulosti už byly změny (ubrat VV, fyziku a tyto hodiny dát cizím jazykům)	Zařadit regio výuku do některých povinně volitelných předmětů na II. stupni ZŠ, na I. stupni zařadit občas do vlastivědy, prvouky
Učitel je tlačěn především připravit na přijímačky – 5. a 9. ročníky – tlak na pensum znalostí žáka, regionální výuka bude často brána jako nadbytečná	Konkurenční „boj“ o kvalitní střední školy	Systémové změny – jiná podoba přijímaček na SŠ, změna pojetí vzdělávání
Finanční ohodnocení za práci „navíc“ pro pedagoga, který by se nad rámec svých hodin věnoval rozvoji povědomí o regionu u dětí	Relativní přetrvávající nedostatek financí ve školství	Motivace pedagogů: finanční odměny, ponechání možnosti seberealizace, podpora tvorby regionálních materiálů, odborných i laických prací
Potřeba většího kontaktu s místní komunitou	Nezájem místní komunity	Nadále přesvědčovat, prezentovat výstupy výuky regionální identity, podpora záměrů na rozvoj a utužení místního patriotismu
Potřeba většího kontaktu s rodiči v dané problematice	Nezájem rodičů	Nadále přesvědčovat, prezentovat výstupy výuky regionální identity, podpora záměrů na rozvoj a utužení místního patriotismu

Předškolní vzdělávání a péče

Problémy v oblasti rozvoje předškolního vzdělávání a péče

Definovaný problém	Příčina problému (stávajícího stavu)	Možné kroky k nápravě problému
Vysoký počet dětí ve třídě, příliš mnoho dětí na pedagoga, malá možnost individuální péče.	Systémový problém, nedostatek míst v MŠ, nepřítomnost adekvátního počtu personálu v poměru k počtu dětí.	Legislativní změny, přítomnost alespoň dvou osob ve třídě po celou dobu provozu (asistent pedagoga v každé třídě bez nutnosti doporučení SPC), znemožnění výjimek z nejvyššího počtu dětí ve třídě, snížení nejvyššího počtu dětí ve třídě.
Technické zázemí mateřských škol (stáří budov, nedostatek prostoru pro řešení potřeb mateřských škol (rozšíření tříd, optimalizace využití prostorů), bariérovost, nutnost úprav venkovních prostor a hřišť, velké finanční nároky pro zřizovatele na rekonstrukci a modernizaci.	Snaha o využití mateřských škol pro co největší počet dětí bez ohledu na potřeby dětí; nedostatek financí.	Hledání možností optimálního řešení, mapování potřeb investic v rámci projektu MAP, diskuse se zřizovateli. Využívat dostupné dotační programy na rekonstrukce a modernizace MŠ.
Různé formy poruch a nedostatků u dítěte - řečové problémy dětí, špatná výslovnost, malá slovní zásoba.	Malá komunikace s dětmi v rodině, nepodnětné prostředí, děti nejsou v rodině zapojovány do činností běžného života, role IT, nezájem rodičů, rodiče dětem nechtou, špatně dostupná odborná logopedická péče.	Osvěta rodičů, besedy s odborníky, aktivity na podporu ČG, povinné konzultace pro rodiče, včasná logopedická péče, více logopedů, motivace a podpora vzdělávání budoucích logopedů, legislativní změny a finanční podpora, realizace aktivit za podpory projektu MAP.
Různé formy poruch a nedostatků u dítěte - Nedostatečná připravenost předškolních dětí – hrozící školní neúspěch.	Řečové problémy dětí, malá slovní zásoba, předškolní vzdělávání na okraji zájmu rodičů, málo podnětné prostředí v rodinách, nezájem rodičů o spolupráci s pedagogy, nedůvěra rodičů v odbornost pedagogů, příprava probíhá pouze v MŠ – rodiče potřebné dovednosti s dětmi v domácím prostředí nerozvíjí.	Osvěta rodičů, větší informovanost, společné akce pedagogů a rodičů, kvalitní diagnostika v průběhu celé školní docházky, kvalitně zpracovaný návod pro rodiče, co musí dítě před nástupem do školy umět, včetně příkladů, jak dovednosti procvičovat doma (Novopacký předškoláček – PS MŠ), realizace aktivit za podpory projektu MAP.
Různé formy poruch a nedostatků u dítěte - Výchovné problémy u dětí, nárůst počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.	Nepodnětné prostředí v rodinách, dezinformace – mnoho výchovných směrů, genetické dispozice, prenatální, perinatální a postnatální příčiny.	Osvěta u rodičů (besedy, přednášky s odborníky), včasné screeningy, společné aktivity dětí a rodičů v mateřské škole (projektové dny, dílny, aj...),

		realizace aktivit za podpory projektu MAP.
Dlouhé lhůty vyšetření poraden.	Systémový, legislativní problém, malý počet odborných pracovišť a personálu.	Legislativní změny, zjednodušení procesu, diskuse pedagogů a SPC, realizace aktivit za podpory projektu MAP.
Spolupráce s rodiči – nezájem ze strany rodičů (aktivní stále malá skupina rodičů), nízká účast rodičů na vzdělávacích akcích a besedách pořádaných mateřskou školou.	Nedostatek zájmu, společenské ladění, nedostatek času, uspěchaná doba, mateřská škola chápána jako levná hlídací agentura.	Osvěta a motivace rodičů k pochopení významu vzájemné spolupráce, realizace aktivit za podpory projektu MAP.
Vyhoření pedagogů	Slabá psychická odolnost, zvýšené nároky, mnoho dětí ve třídách, absence druhé osoby po celou dobu provozu třídy, zvyšující se procento různých poruch u dětí. Přebujelá administrativa. Mezilidské vztahy.	Legislativní změny, důraz na prevenci proti vyhoření, kvalitní vzdělávání zaměřené na psychohygienu, realizace aktivit za podpory projektu MAP zaměřené na fyzickou i psychickou regeneraci.
Pedagog již není považován za autoritu , nedůvěra rodičů k učiteli, nízká prestiž pracovní pozice.	Moderní doba, volná výchova dětí, nedůvěra ve schopnosti, zkušenosti a vzdělání pedagogů.	Aktivity na podporu zlepšení pohledu společnosti na pedagogy, osvěta u rodičů (besedy s odborníky), setkávání pedagogů a rodičů bez dětí, aktivity zaměřené na utváření vztahu rodina a mateřská škola (ujasnění povinností, kompetencí a vzájemného očekávání), jednotná vize a přístup k problémovým oblastem vedení a pedagogického sboru, stmelování kolektivu, vzdělávání pedagogů – asertivita, realizace aktivit za podpory projektu MAP.
Nedostatečná informovanost pedagogů o problémech vzdělávání dětí se SVP.	Nedomyšlené zavedení inkluze do mateřských škol bez speciální odborné přípravy pedagogů. Nedostatek kvalitního vzdělávání s tématy ze speciální pedagogiky.	Školení vedené kvalitními lektory, realizace aktivit za podpory projektu MAP. Úzká spolupráce s SPC formou pravidelných depistáží v mateřských školách.